

Direktørens innledning

Brukerinvolvering er et av Statens helsetilsyns strategiske satsningsområder. Arbeidet med å involvere brukere i alle tilsynsaktiviteter er svært viktig og dreier seg i bunn og grunn om vår verdiforankring – hvem vi er til for. Tanker om brukerinvolvering er ikke av ny dato, men vi tar nå steget fra gode intensjoner til målrettet arbeid. Det handler ikke lenger om hvorfor, men om hvordan. Helsetilsynet ønsker sammen med representanter for barn i barnevernet, pasienter, brukere og pårørende å sitte i førersetet i dette utviklingsarbeidet. Brukerinvolveringsprosjektet i Helsetilsynet og ulike prosjektaktiviteter hos fylkesmennene utvikler og prøver ut nye arbeidsmetoder som vil endre hvordan vi i fremtiden arbeider med godt tilsyn. Det å ta brukerperspektivet på alvor handler om å vise respekt for hva som betyr noe for den enkelte tjenestemottager – og det handler om endring i maktforhold.

Rapporten etter tilsynet med tjenestene til «Ida» viser nødvendigheten av å se den samlede tjenesteytingen i lys av brukerens perspektiv for å oppdage hvor det svikter. Selv om den enkelte tjenesteyter gjør en god innsats, blir ikke tjenestetilbudet alltid helhetlig utformet slik at brukeren får mulighet til å mestre tilværelsen. Rapporten peker mot en fremtid med endrete arbeidsmetoder både for tjenestene og tilsynet. Dette vil kunne utfordre våre holdninger, men det er avgjørende at vi lykkes, for å gjøre oss fortjent til befolkningens tillit.

” å ta brukerperspektivet på alvor handler om å vise respekt ”

Tilsyn er langt mer enn å finne avvik. Det å være nysgjerrig på avvik er bare en del av hensikten med å føre tilsyn. Påvisning av avvik er et virkemiddel for å kunne oppnå rask forbedring og ivareta pasientsikkerheten. Helsetilsynet har satt seg mål om å ha effektive

og nyttige tilsynsmetoder som brukes riktig av kompetente medarbeidere. Det pågående landsomfattende tilsynet med tjenestetilbudet til pasienter

med mistanke om blodforgiftning (sepsis) ledsages av en følgeforskning som har ambisjon om å skaffe oss mer kunnskap om hva som gjør at tilsyn kan bidra til gode og trygge tjenester. Denne forskningsaktiviteten er unik i internasjonal sammenheng. Kombinasjonen av operativt tilsyn med et spesialisert behandlingstilbud og ledsagende forskningsaktivitet, bekrefter at fremtidens tilsyn må være metodologisk solid og bygge på tilstrekkelig faglig kompetanse.

Mange av våre tilsynsfunn beskriver svakheter på et eller flere av følgende områder: læring i organisasjonen, kommunikasjon og kompetanse. Tilsynsmyndighetene påviser på flere områder den samme svikten år etter år. Det er alvorlig for pasient- og brukersikkerheten med denne formen for repeterende funn. Det påhviler eier og den øverste ledelsen et tungt ansvar for å sørge for at feil og uønskede hendelser rettes opp og forebygges at de gjentar seg. Det kan være grunn til å stille spørsmål om de nevnte aktører er seg sitt ansvar tilstrekkelig bevisst?

Et samfunns verdighet måles i måten vi evner å ta vare på de sårbare blant oss. Tilsynet har en lang tradisjon for at våre begrensede ressurser skal forbeholdes dem som kan ha utfordringer knyttet til å ivareta sine egne rettigheter. Denne tilsynsmeldingen viser at vi er oss bevisst dette ansvaret.

Godt tilsyn skapes ved å videreutvikle og styrke det faglige felleskapet mellom fylkesmennene og Helsetilsynet. Vi håper at tilsynsmeldingen styrker leseren i troen på at godt faglig tilsyn handler om å gjøre verden litt bedre.

God lesning!

Jan Fredrik Andresen